

Zlatko Brkić,
mlađi asistent Pravnog fakulteta u Mostaru

STUDIJSKI POSJET MEĐUNARODNOM KAZNENOM TRIBUNALU ZA BIVŠU JUGOSLAVIJU (ICTY) U HAAGU 26. - 30. svibnja 2003.

U okviru Pravne klinike za Kazneno procesno pravo, koja se odvijala u ljetnome semestru 2003. godine u suradnji našega Pravnog fakulteta i Pravnog fakulteta Univerziteta "Džemal Bijedić" u Mostaru, za dio njezinih polaznika osigurano je sudjelovanje u studijskom posjetu Međunarodnog kaznenog tribunala za bivšu Jugoslaviju (*International Criminal Tribunal for the Former Yugoslavia* – ICTY) u Haagu (Nizozemska). Studijsku skupinu od trideset članova sačinjavali su studenti i asistenti s Pravnog fakulteta Sveučilišta u Mostaru, Pravnog fakulteta Univerziteta Džemala Bijedića u Mostaru, Pravnog fakulteta Univerziteta u Sarajevu i Pravnog fakulteta Univerziteta u Banjoj Luci. S našega fakulteta u ovom posjetu sudjelovali su: Ivana Divković, Ivana Sivrić, Josip Dragić, Mateo Erceg i Zlatko Brkić.

Organiziranje ovoga studijskoga posjeta je omogućio Fond "Otvoreno društvo" Sarajevo na čelu s program-koordinatorom gosp. Mervan Mirašćijom. Nužnu potporu u koordinaciji tijekom ovoga posjeta dao je i Ured ICTY Outreach programa u Sarajevu, s gosp. Refikom Hodžićem kao svojim koordinatorom za BiH. Ovim putem im želimo još jednom izraziti našu zahvalnost za sav uloženi trud, jer njima pripada golema zasluga za uspješnost ovoga posjeta, koji je trajao od 26. do 30. svibnja 2003.

Prvog dana posjeta, 26. svibnja 2003., gosp. Refik Hodžić nam je dao uvodne naznake o ICTY, kao i kratak pregled njegova rada do sada. Nakon toga gosp. Olga Kavarana, zamjenik koordinatora Outreach ICTY-a, upoznala nas je s Pravilima postupka i dokaza ICTY-a. Na koncu prvoga dana, s radom istražitelja Tužiteljstva ICTY-a, njihovim tehnikama i iskustvima, upoznao nas je gosp. Dennis Milner, zamjenik direktora (OTP).

Drugi dan je počeo posjetom Međunarodnom sudu pravde, odnosno njegovoj svjetski poznatoj Palači mira, gdje smo tijekom razgledanja upoznati s njezinom poviješću. Poslijepodnevni dio počeo je s izlaganjem gosp. Freda Swinnena, pravnog savjetnika Tajništva ICTY-a, koji nam je detaljno opisao koja je uloga Tajništva u radu ICTY-a. O pitanju medijskoga izvješćivanja o radu ICTY-a razgovarali smo s gosp. Refikom Hodžićem i gosp. Emirom Suljagićem, izjaviteljem *Dana* i *IWPR*. Raspravom o mitovima i percepcijama ICTY-a s gosp. Judith Amatta, članicom međunarodne nevladine organizacije Koalicije za međunarodnu pravdu (Coalition for International Justice), završen je drugi radni dan posjeta ICTY-u.

Trećeg dana našega posjeta uslijedio je razgovor s gosp. Wendy Lobwein, (VWS), koja je zadužena za psihološku potporu žrtvama i svjedocima na ICTY-u, nakon koje-

ga nam je, u sudnici br. III., gosp. Arjan Baks, direktor audio/vizualne jedinice, izravno demonstrirao način televizijskoga prijenosa suđenja, kao i tehničke mogućnosti zaštite svjedoka u televizijskim prijenosima. O radu sudskih vijeća upoznao nas je gosp. Gideon Boas, pravni pomoćnik.

Četvrtoga dana nas je s radom Pritvorske jedinice UN-a, koja se nalazi u neposrednoj blizini Haaga (Sheveningen), u kojoj su smješteni svi pritvorenici koji su uhićeni i koji čekaju suđenje ili im se sudi, detaljno upoznala gosp. Melinda Taylor (OLAD). Nakon toga nam je gosp. Ivana Janu, sutkinja *ad litem* ICTY-a iz Češke, prenijela svoja iskustva iz rada na ICTY-u. Naposljetku nam je gosp. Aleksandar Kontić, pravni pomoćnik (OTP), objasnio Pravila puta kojima se odvija suradnja između država ICTY-a i država bivše Jugoslavije glede progona počinitelja teških kršenja međunarodnoga humanitarnoga prava.

Na početku našega posljednjega dana posjeta ICTY-u otišli smo u nedavno formirani Međunarodni kazneni sud (*International Criminal Court* – ICC), čije je sjedište također u Haagu. Gosp. Claudia Perdomo iz press službe ICC-a nam je dala kratki prikaz njegova nastanka. Poslijepodnevni radni dio počeo je razgovorom o problemima obrane osumnjičenih za ratne zločine, s predstavnikom Odvjetničke komore pri ICTY-u. Na koncu nas je gosp. Christian Rhode, viši pravni pomoćnik Tajništva ICTY-a, upoznao s završnom strategijom ICTY-a, a s gosp. Olgom Kavran smo podijelili mišljenje o radu ICTY-a, kao i uspješnosti našeg posjeta.

Tijekom svih ovih pet dana boravka u Haagu, u stankama između radnih sastanaka, imali smo mogućnost i pratiti suđenja koja su tada odvijala, a to su suđenje gosp. S. Miloševiću i suđenje gosp. Simiću i ostalima. Svi naši sugovornici na radnim sastancima bili su raspoloženi da pruže odgovore na brojna pitanja naših studenata, a često nije nedostajalo i oštarih rasprava o pojedinim temama. Međutim, upoznavanje rada ICTY-a, detaljnim prikazom rada pojedinih njegovih dijelova, koji su često u percepciji javnosti u potpunosti zanemareni, pokazalo se kao potpuni uspjeh.

Iako je ovo, na žalost, bio prvi posjet ovakve vrste od strane studenta iz BiH ICTY-u, moramo iskazati svoje zadovoljstvo što smo bili njegovim dijelom. Njegova organizacija i tijek su bili na zavidnoj razini, čemu su bez sumnje, osim naših domaćina, u velikoj mjeri pridonijeli i sami studenti iz BiH. Smatramo da je ovaj posjet u cijelosti postigao svoju svrhu, a to je proširenje spoznaje o načinu radu ICTY-a studentima pravnih fakulteta u Bosni i Hercegovini.